

Duurzaam beleid bij Graficiënt:

Groene balans in de polder

‘Voor alles geldt dat wij zo groen mogelijk willen produceren’, steekt Gertjan Martens van wal in het bedrijfspand van Graficiënt in Almere. Martens erkent dat je als productiebedrijf altijd milieubelastend bezig bent. Maar er zijn diverse mogelijkheden om dit te beperken, zeker als je een nieuw pand laat bouwen. ‘Met ons nieuwe pand hebben we een enorme boost aan duurzaamheid kunnen geven.’

De ondernemende Martens vormde Graficiënt Printmedia per 1 januari 2007, uit een samenvoeging tussen Van Wijland (Laren) en Van Mechelen (Utrecht). ‘Van Graficiënt wilde ik een fullservice grafisch bedrijf maken’, duidt Martens. ‘Het grafisch landschap verandert naar een samenspel van specialisten, intermediairs en allrounders. Wij willen allround zijn. Dus we zetten heel breed in, van offset en digitaal tot DTP en internet. Belangrijk is dat je daarbij een adviserende rol gaat spelen voor je klant.’ Evenzo belangrijk voor hem is de slag naar duurzaamheid. ‘Toen ik in 2006 mijn nieuwe businessplan schreef, nam ik duurzaamheid al op in de bedrijfsfilosofie. Daarmee bleken we een voorloper te zijn op dit gebied.’

CRADLE TO CRADLE

Die voorsprong nam een vlucht toen Martens in 2009 met zijn bedrijf is neergestreken in Almere, volgens hem de snelstgroeiende stad van Nederland. Voor zowel het pand als het productieproces werd ingezet op verduurzaming. Voor het nieuw te bouwen pand werd er veel gebruik gemaakt van daglicht. ‘Ons kernwoord transparantie is ook zichtbaar in het pand zelf’, vertelt Martens. Zijn kantoor is een goed voorbeeld hier-

van. Terwijl Martens zijn verhaal doet, straalt het zonlicht door de grote ramen heen. Het duurzaamheidsprincipe wordt doorgetrokken tot aan de stoelen en vloerbedekking. ‘Deze zijn geheel cradle to cradle’, legt Martens uit. ‘Dat betekent dat de producten geheel recyclebaar zijn, zonder verlies van de grondstoffen.’ Zo blijven de producten van generatie op generatie een bijdrage leve-

ren. ‘In tegenstelling tot wat mensen denken is dit niet duurder. Maar je bent wel beperkter in de keuze voor kleuren, voor het vloerbedekking kon ik kiezen uit vijf kleuren.’

HART VAN DE ORGANISATIE

Voor het machinepark kon Martens veel realiseren om zo min mogelijk energie uit te stoten. ‘Allereerst wordt er verwarmd of gekoeld door middel van de energie uit de machines. Dan moet je wel goed isoleren, anders ben je de warme of koude lucht zo weer kwijt. Wij hebben het pand

zelfs zwaarder geïsoleerd dan nodig was van het bouwbesluit. Verder haalt een warmtepomp energie uit de buitenlucht. En dan hebben we nog het ventileren. We hergebruiken de lucht via een luchtbehandelingskast. Dit vormt het hart van onze organisatie. Bij veel drukkerijen wordt de retourlucht weer terug naar buiten geblazen. Wij hergebruiken deze energie. De hal heeft een con-

‘Ik blijf over MVO nadenken’

stante temperatuur van twintig graden. Deze constante temperatuur is goed voor het papier. Dit alles werkt met een goed gebouwbeheersysteem. Deze software regelt alles automatisch voor ons. Het systeem registreert of er iemand in het gebouw is. Is er niemand? Dan gaat het alarm erop en is er geen ventilatie. En dus geen energieverbruik.’

GROENE INKJETPRINTER

Ook voor de machines zelf probeert Martens duurzame slagen te behalen. Zo kocht hij onlangs

Gertjan Martens zit op één van de cradle to cradle bureaustoelen voor zijn pand

De machinehal van Graficiënt

een latexprinter. 'Het is jammer dat er geen concrete metingen bestaan voor groene machines, want de meningen over de duurzaamheidsfactor van machines zijn verdeeld. Bij de leveranciers kom je weinig te weten over hoe groen iets daadwerkelijk is. Voor mij is de latexprinter groen, omdat de doeken geen chemisch afval zijn. De machine gebruikt wel wat meer energie door de droogunit, maar in vergelijking met ecosolvent is er hier geen afzuiging. Bovendien is deze printer gezonder voor de jongens die eraan werken. Het MVO-voordeel zoek ik dan ook zeker aan deze kant.'

PEOPLE

Met deze duurzame maatregelen ligt er volgens Martens 'een stevige basis'. Deze basis werd na de verhuizing getoetst met de ISO-certificeringen 9001 en 14001. 'Na drie maanden heeft de eerste audit plaatsgevonden, met een goed gevolg. Dan is het vervolgens belangrijk om de groene processen duidelijk te maken aan de mensen. MVO is gestoeld op drie pijlers: people, planet en profit. De basis voor planet ligt er, uiteraard rekening houdend met ons streven naar profit. Een volgende stap is deze zaken naar de medewerkers en klanten te vertalen. Ook zij moeten zich bewust worden van MVO. Voor medewerkers is het belangrijk dat zij meewerken aan het groene beleid. We willen dus graag de gewoonte doorbreken om bijvoorbeeld de snijmachine uit te zetten als hier geen gebruik van wordt gemaakt. Ons duurzame beleid is bovendien in het belang van de medewerkers zelf. Met goed ventileren of goede isolatie stimuleren wij een prettig werkklimaat.

Onze klanten hechten ook steeds meer waarde aan groen ondernemen. Toch wordt er nog zelden om MVO gevraagd. De (semi-)overheid is hier wel mee bezig, maar bij echte profit bedrijven speelt vooral de prijs nog een rol. Wij proberen de meerwaarde van MVO wel naar klanten toe uit te stralen. Zo stuurden we onlangs een kaartje met 'Fijne Paasdagen' naar klanten, waarbij het kaartje geproduceerd was op GaiaKraft. GaiaKraft bestaat voor

tachtig procent uit klei en twintig procent uit afbreekbaar kunststof. Voor de productie is in tegenstelling tot papierproductie geen grote hoeveelheid water en bleekmiddelen nodig. Ik vind dit houtvrije papier een prachtig product en probeer dit graag over te brengen naar andere partijen.'

ONDERNEMING VAN HET JAAR

En dat overbrengen wordt zeker opgepikt door anderen. Zo werd Graficiënt in 2010 uitgeroepen tot 'Onderneming van het jaar' in Almere. Om de prijs te winnen moest je hoog scoren op drie criteria: duurzaamheid, ondernemerschap en betekenis voor de stad Almere. Volgens de jury verdient de durf om in deze tijd te investeren met een duur-

zaam en innovatief oogmerk alle lof. 'Wij blijken één van de groenste bedrijven van Almere. Het plan voor de verhuizing naar die nieuwbouw pand in Almere was overigens wel al voor de crisis genomen, maar ik heb doorgezet omdat ik vind dat de markt juist in crisistijden verandert. Wel moet ik eerlijk toegeven dat we na de verhuizing van tien procent van het personeel afscheid hebben moeten nemen. Maar met deze stap en het nieuwe pand zijn er efficiënsylagen gerealiseerd waardoor we sterk staan.'

DUURZAAMHEIDSKRING

Martens was dan ook de aangewezen persoon om de Duurzaamheidskring in Flevoland mede van de grond te tillen. Half april in 2011 een groep met tien grafische bedrijven uit Flevoland gestart om samen te werken op het gebied van duurzaamheid. 'Voor veel grafisch ondernemers is het nog moeilijk om transparant te zijn en inzicht te geven in het bedrijf. Maar in een Duurzaamheidskring gaat het nadrukkelijk om ervaringen uitwisselen. Het motto is: halen én brengen. De groep bijt elkaar niet. We kunnen juist veel van elkaar leren.' De Duurzaamheidskring komt onder leiding van Stichting Stimular, het KVGGO, Syntens en de ontwikkelingsmaatschappij Flevoland enkele malen per jaar bij elkaar.

STAPJES

Martens is zo bezig steeds stapjes verder te gaan met duurzaamheid. 'Ik denk dan bijvoorbeeld aan onze afvalstromen. Die zijn nu goed geregeld, maar je kunt nog verder kijken: hoe kun je het afval hele-

‘Wij blijken één van de
duurzaamste bedrijven
van Almere’

maal terugbrengen? Ik heb moeite met het concept van 'green washing'. Liever koop ik iets niet af, maar implementeer ik een nieuw groen initiatief in het bedrijf. Zo wil ik mij nu ook gaan focussen op de MVO-richtlijn 26000. Verder zou ik het liefst het productieproces groener maken, maar daarbij ben je nu eenmaal afhankelijk van machines die energie vreten. Binnen vijf jaar zou ik wel graag zoveel zonnepanelen willen dat we meer energie produceren dan verbruiken. Zo blijf ik over MVO nadenken. Ik wil steeds meer de balans tussen people, planet en profit realiseren.'

[JOLANDA VAN DRIE]

jolanda@compres.nl